

Марина В. Савченко¹, Дарина С. Цибуляк², Анастасія В. Шемчук³
**ТОРГОВЕЛЬНА ВІЙНА МІЖ США ТА КИТАЄМ:
МАСШТАБИ ТА НАСЛІДКИ ДЛЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ**

Стаття присвячена дослідженню торговельної війни між США та Китаєм, її масштаби та наслідки для світової економіки. Проаналізовано причини, що призвели до ескалації торговельних конфліктів між двома найбільшими світовими економіками. Висвітлено роль тарифів, санкцій та інших торговельних обмежень, що були введені обома країнами в межах загострення американсько-китайських торговельних відносин.

Авторами здійснено SWOT-аналіз торговельних відносин між США та Китаєм, що дозволило визначити сильні та слабкі сторони, можливості та загрози економік у контексті загострення торговельних відносин. На основі складеної авторами хронології розвитку торговельних відносин між США та Китаєм було обґрунтовано етапи становлення і розвитку міжнародних торговельних відносин в умовах конкуренції між країнами за ринки збуту, етапи виникнення та загострюватися торговельних конфліктів, та етапи нарощення масштабів наслідків торговельних зіткнень.

Аналіз основних показників міжнародної торгівлі між США та Китаєм у 1999-2022 рр. дозволив автором зробити висновки щодо інтенсивності нарощення міці торговельних відносин протягом дослідженого періоду, а членство Китаю у СОТ стало каталізатором і забезпечило «вибух торгівлі між країнами». Цей стрибок імпорту частково пояснюється провідною позицією Китаю в глобальних ланцюжках створення вартості. Проведено аналіз впливу торговельних обмежень на експорт та імпорт обох країн, а також на глобальні ланцюжки постачання та світову торгівлю загалом. Досліджено вплив торговельної війни на ціни товарів, зростання ВВП та інвестиційну активність.

Обґрунтовано наслідки торговельної війни для США та Китаю, що дозволило визначити найбільш вразливі сектори економіки внаслідок напруження торговельних відносин. Виявлено можливості та виклики, що виникають в результаті конфлікту. Проаналізовано можливі шляхи врегулювання конфлікту та його наслідки для міжнародної торгівлі та геополітичної ситуації.

Отже, вирішення конфлікту та пошук компромісу становлять ключові фактори для полегшення напруги і зменшення негативних наслідків для світової економіки. Урегулювання торговельного конфлікту і збереження відкритого та справедливого міжнародного торговельного порядку важливі для стабільного розвитку глобальної економіки.

Ключові слова: торговельна війна, міжнародна торгівля, США, Китай, глобальні ланцюжки постачання, інвестиції, розвиток.

Рис. 3. Табл. 2. Літ. 15.

DOI: 10.32752/1993-6788-2023-1-265-76-87

Marina V. Savchenko, Daryna S. Tsybuliak, Anastasiia V. Shemchuk
**TRADE WAR BETWEEN THE US AND CHINA:
SCALE AND CONSEQUENCES FOR THE GLOBAL ECONOMY**

The article is devoted to the study of the trade war between the USA and China, its scope and consequences for the world economy. The reasons that led to the escalation of trade conflicts between the two largest world economies are analyzed. The role of tariffs, sanctions and other trade

¹ Vasyli' Stus Donetsk National University, Vinnytsa, Ukraine.

² Vasyli' Stus Donetsk National University, Vinnytsa, Ukraine.

³ Vasyli' Stus Donetsk National University, Vinnytsa, Ukraine.

restrictions, which were introduced by both countries within the framework of the escalation of American-Chinese trade relations, is highlighted.

The authors compiled a SWOT analysis of trade relations between the United States and China, which made it possible to determine the strengths and weaknesses, opportunities and threats of the economies in the context of worsening trade relations. Based on the authors' chronology of the development of trade relations between the United States and China, the stages of the formation and development of international trade relations in the conditions of competition between countries for sales markets, the stages of the emergence and escalation of trade conflicts, and the stages of increasing the scale of the consequences of trade clashes were substantiated.

The analysis of the main indicators of international trade between the USA and China in 1999-2022 allowed the authors to draw conclusions about the intensity of the increase in the strength of trade relations during the studied period, and China's membership in the WTO became a catalyst and ensured an «explosion of trade between countries». This jump in imports is partly due to China's leading position in global value chains. An analysis of the impact of trade restrictions on exports and imports of both countries, as well as on global supply chains and world trade in general, has been carried out. The impact of the trade war on commodity prices, GDP growth, and investment activity has been studied.

The consequences of the trade war for the USA and China are substantiated, which made it possible to determine the most vulnerable sectors of the economy due to the tension in trade relations. Opportunities and challenges arising as a result of the conflict have been identified. Possible ways of resolving the conflict and its consequences for international trade and the geopolitical situation are analyzed.

Therefore, the resolution of the conflict and the search for a compromise are key factors for easing the tension and reducing the negative consequences for the world economy. Settlement of the trade conflict and preservation of an open and fair international trade order are important for the stable development of the global economy.

Keywords: trade war, international trade, USA, China, global supply chains, investment, development.
Peer-reviewed, approved and placed: 11.07.2023.

Постановка проблеми. Торговельні війни між двома величезними економіками мають помітний вплив на економічну ситуацію у світі в цілому. Економічне протистояння між США та Китаєм, яке розпочалося у 2018 р., після презентації США низки заходів, спрямованих на обмеження китайської торгівлі, та дій у відповідь з боку Китаю. Більшість аналітиків ХХ ст. схиляються до того, що економіки отримують більшої користі від вільного обміну, а не від протекціонізму. Ситуація стала особливо складною, коли економіки двох наддержав – Китаю та США, перебуваючи у стані розквіту дискримінаційної торговельної політики відносно один одного, апогею розвитку реторсій та репресалій, потрапили у «пастку Фукідіда», що відбулося на розвитку торговельної війни. Ескалація цього конфлікту вже чинить і чинитиме у майбутньому деструктивний вплив на усіх суб'єктів світового господарства (в тому числі й Україну).

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження теоретичних засад торговельних війн знайшли своє місце у працях вітчизняних та зарубіжних економістів. Питання ведення торговельних війн досліджували такі сучасні науковці: О. Шнипко [1], Т. Гордєєва [2], В. Золотарьов [3] та інші. Методи ведення торговельної війни між США та Китаєм розглядали такі вчені, як С. Якубовський, Т. Родіонова, О. Бабінчук [4], В. Дергачова, В. Голук, О. Згуровський

[5] та інші. Проте незважаючи на високий рівень аналізу цієї проблематики, окремі аспекти впливу торговельної війни США і Китаю на світову економіку залишаються невисвітленими, що і обумовлює актуальність обраної теми дослідження.

Метою дослідження є дослідження динаміки платіжних балансів США та КНР в умовах торговельної війни, визначення міри взаємної залежності торговельних потоків цих країн і перевірка того, чи дійсно, як стверджують США, експортне домінування Китаю має негативний вплив на торговельний баланс США.

Для досягнення поставленої мети було вирішено такі наукові завдання:

- визначити сильні та слабкі сторони, можливості та загрози економік США та Китаю у контексті проведення SWOT-аналізу торговельних відносин;
- сформулювати хронологію розвитку торговельних відносин між США та Китаєм;
- дослідити динаміку міжнародної торгівлі між США та Китаєм у 1999-2022 рр.;
- обґрунтувати наслідки торговельної війни між США та Китаєм.

Методологія дослідження базується на комбінуванні теоретичних та емпіричних, кількісних і якісних методів. Для вирішення поставлених завдань було використано такі методи: аналіз, синтез, узагальнення, індукція, аналогія, системний підхід.

Основні результати дослідження. Китай та США дві великі економіки світу. За даними Світового банку, США наразі мають найбільшу економіку у світі з 23 трлн дол. у 2021 р. ВВП, тоді як Китай мав другий за величиною ВВП у 18 трлн дол. Але гонка за лідерство триває. Аналітики прогнозують, що до 2030 р. Китай обійде США, покладаючись на державні інвестиції, високотехнологічний розвиток і внутрішнє споживання, збільшуючи щорічно ВВП на 5,7% до 2025 р., а потім на 4,7% щорічно до 2030 р. [6].

Протягом тридцяти років після створення Китайської Народної Республіки в 1949 р. між двома країнами практично не було торгівлі, оскільки Вашингтон розірвав зв'язки з комуністичним урядом у Пекіні. У 1979 р. США і Китай нормалізували відносини. Уряд Китаю почав багаторічне реформування, послабивши державний контроль над економікою і дозволивши розвиватися приватному сектору. У 1986 р. Пекін подав заявку на приєднання до Генеральної угоди з тарифів і торгівлі, яку задовольнили тільки у 2001 р. за умови зниження тарифів на імпортовані товари, захисту інтелектуальної власності (ІВ) і прозорості національного законодавства.

SWOT-аналіз торговельних відносин двох лідерів представлений у табл. 1.

З таблиці 1 видно, що США мають провідні позиції на світових ринках високотехнологічної, оборонної та космічної продукції. Країна також володіє значними покладами та запасами корисних копалин. Завдяки потужному торговельному лоббі, США мають вплив у світі. Високий попит на енергоресурси для виробництва сприяє розвитку економіки.

Китай, з свого боку, має потужний промисловий потенціал та великий ринок робочої сили з високою продуктивністю праці. Лідерство у створенні доданої вартості для великих світових корпорацій також є його перевагою.

Однак, Китай стикається з нерівномірним економічним розвитком регіонів, залежністю від експорту та імпорту, а також має велику чисельність народонаселення.

Таблиця 1. SWOT-аналіз торговельних відносин США та Китаю, [7]

SWOT аналіз	Сильні сторони	Слабкі сторони
1	2	3
США	Провідні позиції на світових ринках високотехнологічної, оборонної та космічної продукції. Великі поклади та запаси корисних копалин. Потужне торговельне лоббі у світі.	Високий попит на енергоресурси для виробництва. Високий рівень державного боргу, залежність від Китаю. Значні витрати бюджету на оборонну промисловість.
Китай	Потужний високорозвинений промисловий потенціал. Великий ринок робочої сили з високою продуктивністю праці. Лідерство у створенні доданої вартості для великих світових корпорацій.	Нерівномірний економічний розвиток регіонів країни. Орієнтована на експорт, імпортозалежна від інших країн економіка. Найбільша у світі чисельність народонаселення.
	Можливості	Загрози
США	Нарощення експортних потужностей у виробництві капіталомістких товарів з високою доданою вартістю. Освоєння нових ринків збуту у конкурентній боротьбі з Китаєм та Японією за прихильність споживача.	Загроза технічного дефолту в разі законодавчого обмеження рівня державного боргу. Зростання витрат на ведення військових кампаній у світі, підтримку союзників, подолання природних катастроф (урагани, повені). Відчутні збитки від заявленої торгівельної війни з Китаєм.
Китай	Загроза технічного дефолту в разі законодавчого обмеження рівня державного боргу. Зростання витрат на ведення військових кампаній у світі, підтримку союзників, подолання природних катастроф (урагани, повені). Відчутні збитки від заявленої торгівельної війни з Китаєм.	Динамічно зростаючий рівень безробіття. Залежність у виробництві високотехнологічної продукції від наукових розробок та комплектуючих деталей. Політико-економічне (а, можливо, й військове) протистояння з Тайванем.

Хронологія розвитку торговельних відносин між США та Китаєм представлена на рис. 1.

Як видно з рис. 1, з моменту становлення і розвитку міжнародних торговельних відносин в умовах конкуренції між країнами за ринки збуту почали виникати і загострюватися серйозні торговельні конфлікти, а у зв'язку з розвитком міжнародної торговельної системи наслідки торговельних зіткнень стають все більш масштабними.

Динаміка міжнародної торгівлі між США та Китаєм у 1999-2022 рр. свідчить про зростання товарообігу між двома країнами до вступу Китаю до СОТ (рис. 2), але членство в СОТ забезпечило просто «вибух торгівлі між країнами»: вартість імпорту американських товарів з Китаю зросла з приблизно 100 млрд дол. у 2001 р. до 500 млрд дол. у 2021 р. Цей стрибок імпорту частково пояснюється провідною позицією Китаю в глобальних ланцюжках створення вартості.

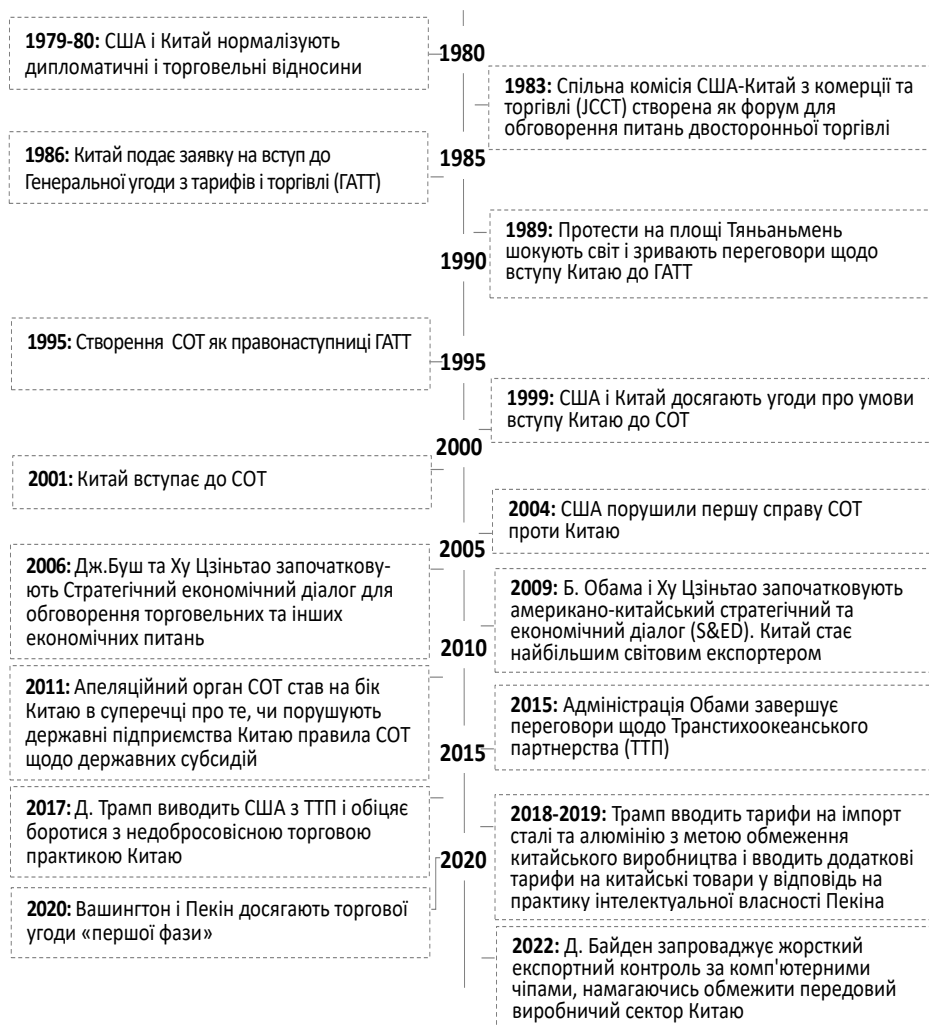

Рис. 1. Хронологія розвитку торговельних відносин між США та Китаєм, побудовано авторами на основі [8]

Збільшення торгівлі з Китаєм позитивно вплинуло на економіку США, зокрема підвищило річну купівельну спроможність середнього домогосподарства США на 1500 дол. за 2000-2007 рр. [8]. Китай зараз є третім за величиною експортним ринком для США, після Канади та Мексики. Дослідження 2017 р., проведене на замовлення Американсько-китайської ділової ради, галузевої групи, показало, що експорт до Китаю підтримує майже два мільйони робочих місць у Сполучених Штатах.

За офіційними даними, у 2022 р. імпорт та експорт між двома країнами разом становив 690,6 млрд доларів. У 2022 р. дані свідчать про те, що імпорт США з Китаю збільшився до 536,8 млрд дол., оскільки американські покупці

витрачали більше на товари китайського виробництва, зокрема – на іграшки та мобільні телефони. За той самий період американський експорт до Китаю зріс до 153,8 млрд дол. [9]. Хоча частково зростання торгівлі між двома країнами зумовлено зростанням вартості життя, данні свідчать про високу ступень залежності економік США і Китай, навіть після багатьох років торгового конфлікту між ними.

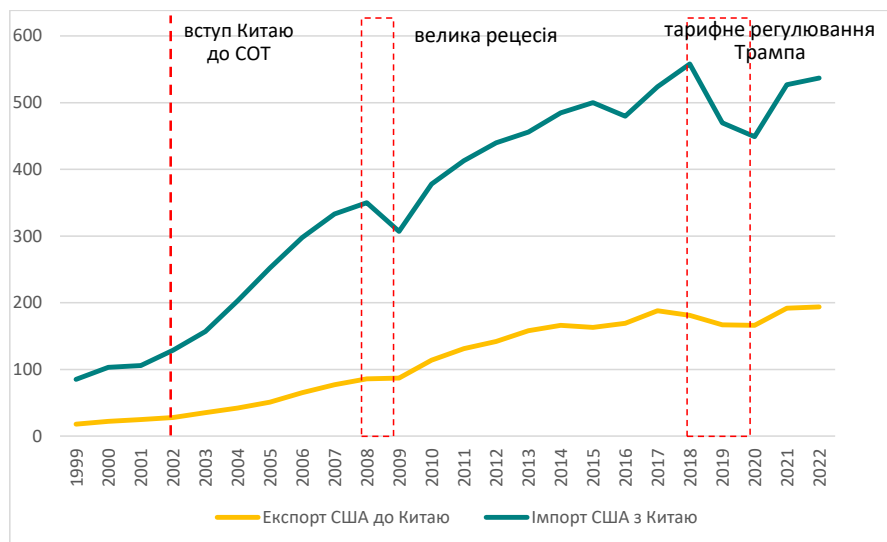

Рис. 2. Динаміка міжнародної торгівлі між США та Китаєм у 1999-2022 рр., млрд дол., побудовано авторами на основі [8]

Країни використовували різноманітні методи – від дипломатії до військового втручання – для захисту власних ринків від товарів іноземних конкурентів і зміцнення своїх позицій на зовнішніх ринках (таблиця 2).

З таблиці 2 видно, що торговельна війна між США та Китаєм може мати серйозні наслідки для обох країн та світової економіки в цілому. Президент Трамп розпочав тарифну торговельну війну з Китаєм, спрямовану на скорочення дефіциту двосторонньої торгівлі. Його наступник, президент Байден, додав фокус, обмеживши високотехнологічний експорт і скоротивши професійні та фінансові зв'язки США з Китаєм [10]. Обидва хотіли скоротити імпорт промислових товарів і повернути додому більше робочих місць. Проте заходи тарифного регулювання запроваджені Трампом не тільки не зменшили торговий дефіцит, що досяг свого історичного максимуму у 2018 р. в 1,18 трлн дол., а поклали витрати на плечі в основному американців.

Зростання тарифів може призвести до зростання вартості товарів, що вивозяться між країнами, що може негативно вплинути на попит та економічні показники. Зменшення попиту на товари може призвести до зниження виробництва та збільшення безробіття. Також торговельні обмеження можуть призвести до зміни світових ринків та зростання впливу інших країн.

Таблиця 2. Аналіз наслідків торговельної війни між США та Китаєм, систематизовано авторами

Наслідки торговельної війни між США та Китаєм	Опис проблем
Зростання тарифів	Тарифна війна може призвести до зростання вартості товарів, що вивозяться з Китаю до США та навпаки
Зменшення попиту	Торговельні обмеження можуть призвести до зменшення попиту на товари, що експортуються з однієї країни до іншої. Це може негативно вплинути на економіку обох країн
Зміна світових ринків	Торговельні війни можуть призвести до зміни світових ринків та зростання впливу інших країн, що може негативно вплинути на США та Китай
Погіршення економічних показників	Торговельні війни можуть негативно вплинути на економічні показники країн, що може призвести до зменшення заробітної плати, збільшення безробіття та зниження рівня життя населення
Загострення геополітичної ситуації	Торговельні війни можуть загострити геополітичну ситуацію в світі та призвести до збільшення напруги між США та Китаєм

Дійсно, у випадку, якщо політики очікують довгострокових вигод від розкладання двох економік, їхній вибір принесе швидкі витрати. Ці витрати включають недоліки товарів, оскільки ланцюжки постачання намагаються адаптуватися, а також розширення, оскільки компанії виявляють, що створення сучасних постачальників є дорогим. Фірми і, зрештою, покупці повинні бути готові сплатити вартість сучасної реальності, спричиненої політикою.

З середини 2018 р. США та Китай перебувають у торговельній конфронтації, яка призвела до кількох раундів тарифів у відповідь. Розглянемо основні причини торговельної війни. Фактично, битва за глобальне економічне домінування. В останні роки Китай переживає стрімке зростання і став великою економічною державою. Наприклад, за обсягом виробництва Китай посідає друге місце у світі, а ВВП Китаю вже перевищив ВВП США за паритетом купівельної спроможності. Важливість юаня також постійно зростає у світовій торгівлі та транзакціях, кидаючи виклик домінуючій позиції долара США. Широкий спектр стратегічних планів, оголошених Китаєм останнім часом, від ініціативи «Один пояс, один шлях», Азійського банку інфраструктурних інвестицій до «Зроблено в Китаї». Азійського банку інфраструктурних інвестицій до «Зроблено в Китаї 2025», можливо, також посилили імідж Китаю як загрози домінуванню США [11].

США звинувачують Китай у нечесній торговельній практиці, крадіжці інтелектуальної власності, а також вимагають від Пекіна змінити свою економічну політику, яка несправедливо надає перевагу вітчизняним компаніям за рахунок субсидій [12].

Наступною причиною нинішньої торговельної війни між Китаєм і США є збільшення торговельного дефіциту між двома країнами. Дефіцит торгового балансу - це різниця між тим, скільки США імпортує з інших країн, і тим, скільки експортує. Зменшення цього розриву є ключовою частиною торговельної політики Трампа.

Торговельна угода включає в себе зобов'язання Китаю обмежити практику, яка, як скаржаться американські фірми, ставить їх у невідгдане становище і змушує передавати цінну інтелектуальну власність китайським фірмам. В рамках угоди Китай пообіцяв карати китайські фірми, які порушують або викрадають корпоративну комерційну таємницю, задовольняючи занепокоєння американського бізнесу.

В рамках угоди Трамп погодився знизити ставку тарифів, запроваджених у вересні, і відмовитися від додаткових податків на імпорту у майбутньому. Але США продовжать зберігати тарифи, що покривають 65% американського імпорту з Китаю. Китай, як і раніше, оподатковуватиме 57 відсотків імпорту зі Сполучених Штатів у відповідь [13].

У 2017 р., до початку торговельної війни, Китай купив американських товарів на 130 млрд дол., а послуг - на 56 млрд дол., свідчать дані США. Країна взяла на себе зобов'язання щодо додаткових закупівель промислової продукції на 77,7 млрд дол. протягом двох років, від рівня 2017 р., йдеться в тексті, що становитиме збільшення на 32,9 мільярда доларів у 2020 р. та на 44,8 млрд дол. у 2021 р. Крім того, вона зобов'язалася закупити щонайменше 52,4 млрд дол. додаткових енергоносіїв протягом двох років, порівняно з базовим рівнем у 9,1 млрд дол. у 2017 р. Ця сума буде розділена на 18,5 млрд дол. додатково у 2020 р. та 33,9 млрд дол. у 2020 р.

Китай також придбав послуг у американських компаній на 37,6 млрд дол. протягом двох років, що на 12,8 млрд дол. більше, ніж у 2017 р., і на 12,8 млрд дол. більше, ніж у 2020 р. вище рівня 2017 р. у 2020 р. та на 25,1 млрд дол. вище рівня 2021 р. Країна «забезпечить» додаткові закупівлі американської сільськогосподарської продукції на 32 млрд дол. протягом двох років, йдеться в угоді, в тому числі на 12,5 млрд дол. понад відповідний базовий показник 2017 р., в 24 млрд дол. у 2020 р. та на 19,5 млрд дол. понад базовий показник у 2021 р.

Порівнюючи наслідки для Китаю та США в умовах тарифних торговельних війн та війн торговельних витрат, можна побачити, що війни торговельних витрат, безумовно, матимуть сильніший вплив на обидві країни. Так, втрати імпорту Китаю зміняться з -0,441% до -1,158%, а торговельні втрати - з -5% до -1,158%, а торговельні втрати зміняться з -5,96% до -8,674%; тим часом втрати добробуту США зміняться з 0,132% до 0,917%, а торговельні втрати зміняться з 6,276% до 9,077% (див. рис. 3) [14].

Дані про американсько-китайський товарообмін за 2022 р. підкреслюють, що, незважаючи на посилення геополітичного тиску, високі податки, потік торговельного контролю та адміністративних обмежень, американсько-китайські торговельні відносини залишаються міцними. Американська торгівля сільськогосподарською продукцією, напівпровідниками та нафтою з Китаєм очолює список, тоді як китайські поставки засобів зв'язку та комп'ютерного обладнання продовжують залишатися стабільними. Ми все ще очікуємо на обмін інформацією між адміністраціями за підсумками року.

Але 2022 р., можливо, буде найкращим роком для американсько-китайських потоків обміну з низки причин. По-перше, вищі витрати через набряк підвищили цінність обміну. Крім того, вичікувальні інвестиційні

звички, пов'язані з COVID, зберігалися принаймні протягом більшої частини року, що призвело до зростання попиту на такі товари, як планшети, телефони та іграшки в США. Вплив обох цих змінних у 2023 р. зменшиться.

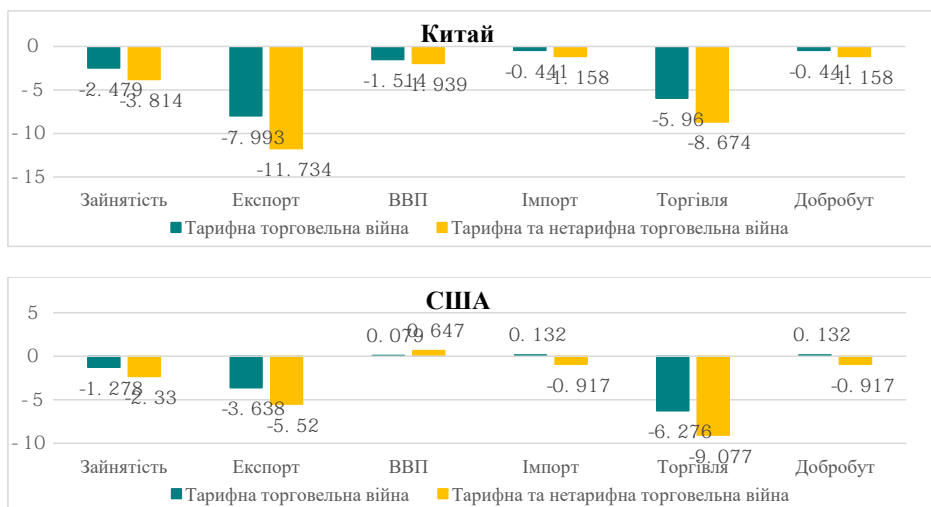

Рис. 3. Наслідки впливу торговельних війн на економіку Китаю та США, побудовано авторами на основі [15]

Разом з цим, економіка США охолоджується, демонструючи ймовірне скорочення імпорту, в тому числі з Китаю. Темпи і масштаби фінансового повернення Китаю надто сумнівні, що, схоже, впливає на китайський попит на американську торгівлю. За даними МВФ, цього року китайська економіка зростає на 5,2% після жаклих 3% у 2022 році. Але керівництво МВФ не соромиться висвітлювати справжні короткострокові та довгострокові фінансові виклики, які Пекін повинен дослідити. Не можна ігнорувати вплив цих викликів на фінансовий розвиток у 2023 році та в минулому.

Крім того, США і Китай намагаються зменшити свою фінансову залежність один від одного. Хоча ці зусилля, як правило, зосереджені на життєво важливих і нових високотехнологічних товарах, межі між тим, що є і що не є стратегічним, поступово розмиваються. Вашингтон і Пекін прагнуть досягти цього шляхом розширення своїх виробничих потужностей і здатності створювати більше товарів на внутрішніх і диференційованих ринках і ринках збуту. США використовують державні фонди, в той час як Китай продовжує свої багатомільярдні зусилля з виховання національних чемпіонів. В рамках експансії обидві країни зміцнюють фінансові зв'язки та ланцюги поставок з країнами Південно-Східної та Південної Азії, Африки та Латинської Америки. Не минає й тижня, щоб Вашингтон чи Пекін не оголосили про якусь сучасну діяльність чи дискусію з енергійними спільниками.

Загалом, можна зробити висновок, що глобалізація залишається однією з найважливіших тенденцій у світі економіки, але її характер та вплив

змінюються з часом. Насамперед, збільшення обсягів та складу міжнародної торгівлі, включаючи значну частину проміжних товарів, є однією з головних ознак сучасної глобалізації. Втім, також важливо зауважити, що застосування тарифів на проміжні товари може мати значний вплив на витрати фірм та кінцевих споживачів, що може негативно вплинути на економічний розвиток. У даному випадку, запровадження тарифів США на проміжні товари з Китаю може мати значний вплив на обидві економіки, тому їх наслідки потрібно ретельно аналізувати та враховувати в розробці економічної політики.

Висновки. Проаналізувавши дані торговельних операцій між США та Китаєм, було виявлено значні зміни в їх структурах та динаміках. Насамперед, через масштабне зростання імпорту КНР спостерігалось стрімке падіння профіциту рахунку поточних операцій цієї країни. Не менш важливо, що дефіцит США також показав помітне поглиблення, що є свідченням того, що тарифна політика Трампа призвела лише до негативних наслідків для національної економіки, й одна із головних цілей імплементації тарифних обмежень – зменшення торгового дефіциту Сполучених Штатів – не була досягнута. Аналіз двосторонніх торговельних відносин Китаю та Сполучених Штатів, продемонстрував, що тісне торгове співробітництво двох країн почало тенденцію до зниження у 2018 році, що є наслідком жорсткого двостороннього тарифного регулювання. Спостереження за торговельними потоками та платіжними балансами країн показало, що торгова війна ще не призвела до невідворотних наслідків в економіках США та КНР, проте ознаки рецесії вже яскраво помітні на статтях торговельних балансів держав. Результати регресійних моделей, наведених у статті, свідчать про те, що імпорт товарів з Китаю дійсно спричиняє негативний вплив на обсяг експорту США, що обумовило запровадження США обмежень на імпорт з Китаю. Разом з тим, запровадження взаємних обмежень не призвело до покращення зовнішньоторговельних позицій США, бо, по-перше, частину закупівель з Китаю, від якої відмовилися американські імпортери, було замінено на більш дорогий імпорт з інших країн, по-друге, зростання цін на китайський імпорт призвело до збільшення витрат вже американських експортерів, які використовують імпортні складові у своєму виробництві. Виходячи з результатів моделювання, можна зробити ще один висновок: саме підписання нових торгових угод між США і КНР з домовленостями по нарощенню закупівель Китаєм американської продукції, що відбулося наприкінці 2019 року, має допомогти США покращити свій торговельний баланс, на відміну від збільшення імпортних тарифів, що призвело до негативних результатів.

1. Шнипко О.С. Торговельні війни в умовах глобалізації: значення для України. Інвестиції: практика та досвід. 2011. №2. С. 4 – 5.

2. Гордеева Т. Міжнародні торговельні суперечки у сучасній регулятивній парадигмі. Міжнародна економічна політика. 2013. №2 (19). С. 110 - 111.

3. Золотарьов В. Вогонь по своїм: як не стати жертвою в торговельній війні. Контракти. 2013. 9 вересня. №33/34. С. 12.

4. Якубовський С. О., Родіонова Т. А., Бабінчук О. С. Торговельне протистояння США та Китаю: причини та наслідки. International Relations. Economics. Country Studies. Tourism (IRECST). 2020. С. 35-44.

5. Дергачова В., Голюк В., Згуровський О. Торговельна війна США і Китаю: причини та наслідки для світової економіки. Китаєзнавчі дослідження. 2019. № 1. С. 54-63. URL: <https://www.chinese-studies.com.ua/index.php/journal/article/view/96/89>.

6. China's Economy Could Overtake US Economy by 2030. URL: <https://www.voanews.com/a/chinas-economy-could-overtake-us-economy-by-2030/6380892.html>

7. Підвисоцький Я. В. SWOT-аналіз у торговельній війні між США та Китаєм. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. 2019. № 20. С. 32-39. URL: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:bZ3vDuGxVkcJ:irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF/Piir_2019_20_5.pdf&cd=9&hl=ru&ct=clnk&gl=ua.

8. Siripurapu A., Berman N. The Contentious U.S.-China Trade Relationship. URL: <https://www.cfr.org/background/contentious-us-china-trade-relationship>

9. Попри напругу між США та Китаєм торгівля між країнами сягнула рекорду торік. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2023/02/8/696829/>

10. Yukon Huang, Genevieve Slosberg. What Exactly Does Washington Want From Its Trade War With Beijing? URL: <https://carnegieendowment.org/2023/04/11/what-exactly-does-washington-want-from-its-trade-war-with-beijing-pub-89503>

11. Nayka.com.ua. (2018). The Trade War Between the US and China: Causes, Consequences and Prospects. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4153>

12. Mary Amiti, Stephen J. Redding, and David Weinstein. (2021). The Impact of the 2018 Trade War on U.S. Prices and Welfare. National Bureau of Economic Research. https://www.nber.org/system/files/working_papers/w29315/w29315.pdf

13. FT reporters. (2022, October 30). Trade rift between EU and US grows over green industry and jobs. Financial Times. URL: <https://www.ft.com/content/48178f1e-5572-496e-8fbc-bb4c0e3ec8ea>.

14. Bown C. P. (2022, April 20). From the First Trade War to now Russia's Real War, why US exports to China continue to suffer. Peterson Institute for International Economics. <https://www.piie.com/blogs/realtime-economics/first-trade-war-now-russias-real-war-why-us-exports-china-continue-suffer>

15. Tahereh Alizadeh and Seyede Azadeh Hosseini. (2018). Economic Impacts of the Possible China-US Trade War. Research Proposal. <https://research-proposal.ir/wp-content/uploads/2019/08/Economic-Impacts-of-the-Possible-China%E2%80%93US-Trade-War-2018.pdf>

1. Shnytko O.S. (2011). Torhovelni viiny v umovakh hlobalizatsii : znachennia dlia Ukrainy. [Trade wars in the context of globalization: significance for Ukraine]. Investytsii: praktyka ta dosvid. No 2. pp. 4-5.

2. Hordieieva T. (2013). Mizhnarodni torhovelni superechky u suchasni rehuliatyvni paradymii. [International trade disputes in the modern regulatory paradigm]. Mizhnarodna ekonomichna polityka. No 2 (19). pp. 110 - 111.

3. Zolotarov V. (2013). Vohon po svoim: yak ne staty zhertvoiu v torhovelni viini. [Fire your way: how not to become a victim in a trade war]. Kontrakty. 2013. 9 veresnia. No 33/34. pp. 12.

4. Iakubovskiy S. O., Rodionova T. A., Babinchuk O. S. (2020). Torhovelne protystoiannia SShA ta Kytaiu: prychny ta naslidky. [US-China trade conflict: causes and consequences]. International Relations. Economics. Country Studies. Tourism (IRECST). pp. 35-44.

5. Derhachova V., Holiuk V., Zghurovskiy O. (2019). Torhovelna viina SShA i Kytaiu: prychny ta naslidky dlia svitovoi ekonomiky. [US-China trade war: causes and consequences for the world economy]. Kytaieznavchi doslidzhennia. No 1. pp. 54-63. URL: <https://www.chinese-studies.com.ua/index.php/journal/article/view/96/89>.

6. Chinas Economy Could Overtake US Economy by 2030. URL: <https://www.voanews.com/a/chinas-economy-could-overtake-us-economy-by-2030/6380892.html>

7. Pidvysotskyi Ya. V. (2019). SWOT-analiz u torhovelni viinimizh SShA ta Kytaiem. [SWOT analysis in the trade war between the USA and China]. Problemy innovatsiino-investytsiinoho rozvytku. No 20. pp. 32-39. URL: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:bZ3vDuGxVkcJ:irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF/Piir_2019_20_5.pdf&cd=9&hl=ru&ct=clnk&gl=ua.

8. Siripurapu A., Berman N. The Contentious U.S.-China Trade Relationship. URL: <https://www.cfr.org/background/contentious-us-china-trade-relationship>

9. Попри напругу між США та Китаєм торгівля між країнами сягнула рекорду торік. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2023/02/8/696829/>

10. Yukon Huang, Genevieve Slosberg. What Exactly Does Washington Want From Its Trade War With Beijing? URL: <https://carnegieendowment.org/2023/04/11/what-exactly-does-washington-want-from-its-trade-war-with-beijing-pub-89503>

11. Nayka.com.ua. (2018). The Trade War Between the US and China: Causes, Consequences and Prospects. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4153>

12. Mary Amity, Stephen J. Redding, and David Weinstein. (2021). The Impact of the 2018 Trade War on U.S. Prices and Welfare. National Bureau of Economic Research. https://www.nber.org/system/files/working_papers/w29315/w29315.pdf

13. FT reporters. (2022, October 30). Trade rift between EU and US grows over green industry and jobs. Financial Times. URL: <https://www.ft.com/content/48178f1e-5572-496e-8f8e-bb4c0e3ec8ea>.

14. Bown C. P. (2022, April 20). From the First Trade War to now Russia's Real War, why US exports to China continue to suffer. Peterson Institute for International Economics. <https://www.piie.com/blogs/realtime-economics/first-trade-war-now-russias-real-war-why-us-exports-china-continue-suffer>.

15. Tahereh Alizadeh and Seyedeh Azadeh Hosseini. (2018). Economic Impacts of the Possible China-US Trade War. Research Proposal. <https://research-proposal.ir/wp-content/uploads/2019/08/Economic-Impacts-of-the-Possible-China%E2%80%93US-Trade-War-2018.pdf>